

иматъ това свойство, че отношението $\frac{AB \cdot DC}{AD \cdot BC}$ е величина постоянна, независеща от положението на линията AD .

Доказ. Като прѣкараме произволна линия A_1D_1 и прѣзъ точката A линия Ad , успоредна на нея, то отъ тригълника AcC , който е прѣсѣченъ съ линията OB , споредъ § 74 намѣрваме: $Ab \cdot Oc \cdot CB = bc \cdot OC \cdot AB$, а отъ сѣщия тригълникъ AcC , който е прѣсѣченъ съ линията OD , намѣрваме: $Ad \cdot Oc \cdot CD = cd \cdot OC \cdot AD$. Като раздѣлимъ второто уравнение почленно на първото, ще получимъ $\frac{Ad \cdot CD}{Ab \cdot CB} = \frac{cd \cdot AD}{bc \cdot AB}$ или $\frac{AB \cdot CD}{AD \cdot BC} = \frac{Ab \cdot cd}{Ad \cdot bc}$. Нѣтъ тѣй като линиитѣ Ad и A_1D_1 сѣ успоредни, то ще имаме:

$$\frac{Ab}{Ad} = \frac{A_1B_1}{A_1D_1}; \quad \frac{cd}{bc} = \frac{C_1D_1}{B_1C_1}; \quad \text{слѣдов.} \quad \frac{Ab \cdot cd}{Ad \cdot bc} = \frac{A_1B_1 \cdot C_1D_1}{A_1D_1 \cdot B_1C_1}, \text{ а отъ тука}$$

$$\frac{AB \cdot CD}{AD \cdot BC} = \frac{A_1B_1 \cdot C_1D_1}{A_1D_1 \cdot B_1C_1},$$

което трѣбаше да докажемъ.

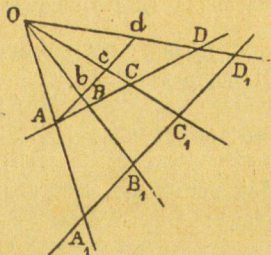
Отношението $\frac{AB \cdot CD}{AD \cdot BC}$ се нарича *гармоническо отношение*.

Ако линията AD е раздѣлена гармонически въ точкитѣ B и C , т. е. $\frac{AD}{AB} = \frac{CD}{BC}$ или $AB \cdot CD = AD \cdot BC$, то $\frac{AB \cdot CD}{AD \cdot BC} = 1$; слѣдователно всѣка друга линия A_1D_1 така сѣщо се раздѣля гармонически въ точкитѣ B_1 и C_1 . Въ този случай линиитѣ OA_1 , OB_1 , OC_1 и OD_1 се наричатъ *гармонически лъчи*, а точката O — *гармонически центръ*.

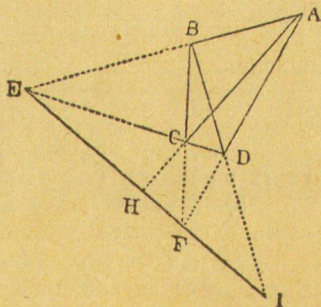
Като забѣлѣжимъ, че $\frac{AB}{BC} = \frac{AD}{CD} = \frac{AC+CD}{CD} = \frac{AC}{CD} + 1$, да прѣдположимъ, че AD се приближава да стане успоредна съ линията OD ; въ такъвъ случай отношението $\frac{AC}{CD}$ се умалява безпрѣдѣлно, а отъ това

пъкъ отсѣчкитѣ AB и BC приближаватъ да станатъ равни. Отъ тука заключаваме, че отъ правата, която е успоредна на крайния лъчъ, другитѣ лъчи, отсичатъ двѣ равни отсѣчки.

Ако въ произволенъ четворогълникъ $ABCD$ (чер. 117) продѣлимъ срѣщуположитѣ му страни до прѣсичанието имъ: странитѣ AB и CD до точката E , а странитѣ BC и AD до точката F , то фигурата, която е съставена по този начинъ, се нарича *пъленъ четворогълникъ*.

Чер. 116.

Чер. 117.